

PROTECȚIA DATELOR NORME DE CONFIDENȚIALITATE A DATELOR STATISTICE¹

I. Cadrul legal, definiții și principii privind confidențialitatea datelor statistice

Prezentele norme au fost elaborate în scopul asigurării respectării principiului confidențialității datelor statistice deținute de Institutul Național de Statistică pe întregul flux de colectare, procesare, stocare, diseminare și arhivare a lor.

1.1 Cadrul legal

În conformitate cu legislația națională și europeană în vigoare, confidențialitatea datelor individuale culese în scopuri statistice este protejată potrivit prevederilor din:

- **Ordonanța Guvernului nr. 9/1992** privind organizarea statisticii oficiale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 677/2001** pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările ulterioare;
- **Legea nr. 682/2001** privind ratificarea Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28.01.1981, cu modificările ulterioare;
- **Legea nr. 455/2001** privind semnătura electronică;
- **Ordinul nr. 52/2002** al Avocatului Poporului privind aprobarea Cerințelor minime de securitate a prelucrărilor de date cu caracter personal;
- **Directiva Parlamentului European și a Consiliului nr. 46/1995 (EG)** pentru protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor personale, individuale și pentru libera circulație a datelor;
- **Regulamentul Consiliului nr. 322/1997/CE** privind statisticile comunitare (Cap. V – Confidențialitatea datelor);
- **Regulamentul Comisiei nr. 831/2002/CE** de implementare a Regulamentului Consiliului nr. 322/1997/CE referitor la statisticile comunitare, privind accesul la datele confidențiale în scopuri științifice;
- **Regulamentul Consiliului nr. 1588/1990/EURATOM/CEE** privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului statistic al comunităților europene.

---

¹ *Prezentele norme nu se referă și nu se aplică datelor statistice care intră sub incidența actelor normative privind unele măsuri în legătură cu informațiile clasificate sau ale altor acte normative în acest domeniu. Asigurarea datelor și documentelor care constituie informații clasificate sunt reglementate prin "Normele privind circuitul documentelor cu caracter confidențial și secret" aprobate prin Ordinul Președintelui INS nr. 530/31.07.2001 și "Normelor privind protecția informațiilor personale și clasificate în cadrul Institutului Național de Statistică".*

1.2 Definiții și principii

Principiul confidențialității este reglementat de **Ordonanța Guvernului nr.9/1992** privind organizarea statisticii oficiale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin art. 5, alin. 3 după cum urmează:

”Potrivit principiului confidențialității serviciile de statistică oficială și personalul statistic au obligația să adopte și să asigure, pe parcursul întregii perioade a cercetării statistice – de la înregistrare până la publicare -, măsuri de protecție a datelor care se referă la subiecți statistici individuali (persoane fizice sau juridice), date obținute direct prin cercetări statistice sau indirect, din surse administrative ori din alte surse”.

Capitolul IV din **Ordonanța Guvernului nr.9/1992** privind organizarea statisticii oficiale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitor la confidențialitatea datelor statistice stipulează următoarele:

Art. 16

(1) Datele și informațiile statistice utilizate de serviciile de statistică oficială sunt considerate confidențiale dacă permit identificarea subiecților statistici, în mod direct sau indirect, dezvăluind astfel informații cu caracter individual. Pentru a se stabili dacă un subiect statistic este identificabil se vor avea în vedere toate mijloacele care pot fi utilizate de o terță parte pentru a identifica subiectul statistic respectiv.

(2) Datele și informațiile statistice confidențiale nu pot servi ca probe în justiție sau la stabilirea unor drepturi sau obligații pentru subiecții statistici la care se referă.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), nu sunt considerate confidențiale datele individuale ale persoanelor juridice, referitoare la denumire, adresă, profilul activității, capitalul social, cifra de afaceri și numărul de personal, date ce își păstrează caracterul public, potrivit prevederilor legale.

Art. 17

(1) Datele confidențiale culese de serviciile de statistică oficială se utilizează numai în scopuri statistice.

(2) Datele statistice rezultate din prelucrarea datelor individuale vor putea fi publicate sau diseminate numai în condițiile în care identificarea directă ori indirectă a persoanelor fizice sau juridice nu este posibilă.

Art. 18

(1) Serviciile de statistică oficială sunt obligate să adopte măsurile administrative, organizatorice și tehnice privind asigurarea confidențialității datelor statistice individuale, prevenirea accesului neautorizat la informații, prevenirea difuzării distorsionate a datelor statistice și a distrugerii intenționate sau neautorizate a acestora.

(2) Personalul cuprins în activitatea serviciilor statisticii oficiale, care, potrivit statutului legal, ia cunoștință de conținutul datelor statistice, este obligat să respecte confidențialitatea acestora. Această prevedere se referă și la persoanele antrenate temporar în activitatea de culegere și procesare a datelor și a informațiilor statistice și se extinde și după încetarea activității personalului statistic în respectivele posturi.

În înțelesul **Legii nr. 677/2001** pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările ulterioare, următorii termeni se definesc astfel:

a) date cu caracter personal - orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în mod particular prin referire la un număr de identificare ori la unul sau la mai mulți factori specifici identității sale

fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale;

b) prelucrarea datelor cu caracter personal - orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, înregistrarea, organizarea, stocarea, adaptarea ori modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea ori combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea;

c) stocarea - păstrarea pe orice fel de suport a datelor cu caracter personal culese;

d) sistem de evidență a datelor cu caracter personal - orice structură organizată de date cu caracter personal, accesibilă potrivit unor criterii determinate, indiferent dacă această structură este organizată în mod centralizat ori descentralizat sau este repartizată după criteriile funcționale ori geografice;

i) date anonime - date care, datorită originii sau modalității specifice de prelucrare, nu pot fi asociate cu o persoană identificată sau identificabilă.

Accesul în scopuri științifice la datele statistice individuale colectate de serviciile de statistică oficială poate fi acordat, dacă au fost luate toate măsurile de protecție cu privire la asigurarea confidențialității datelor statistice, numai cu:

- aprobarea conducerii Institutului Național de Statistică și cu avizul Comitetului de Confidențialitate Statistică, înființat la nivel central, prin Ordin al președintelui Institutului Național de Statistică;

- aprobarea conducerii Direcției Regionale/Județene de Statistică și cu avizul Comitetului de Confidențialitate Statistică, înființat la nivel teritorial, prin decizia directorului executiv al Direcției Regionale/Județene de Statistică.

În **Principiile fundamentale ale statisticii oficiale** elaborate de ONU, la art. 6 se stipulează: „datele individuale colectate de oficiile de statistică în vederea prelucrării, fie că se referă sau nu la persoane fizice sau juridice, trebuie să rămână confidențiale și trebuie să fie utilizate doar în scopuri statistice”.

II. Reguli de protecție a datelor statistice confidențiale

Aceste reguli trebuie însușite și respectate de către toți salariații din serviciile de statistică oficială care sunt implicați în realizarea de cercetări statistice, indiferent de poziția acestora în fluxul statistic, de la colectarea informațiilor statistice, receptionarea formularelor, introducerea, transmiterea, prelucrarea, stocarea, diseminarea și arhivarea datelor.

Regulile generale și cele specifice privind prelucrarea datelor cu caracter personal enunțate în Legea 677/2001, capitolele II și III, trebuie respectate întocmai.

2.1 Colectarea informațiilor statistice Colectarea informațiilor statistice individuale, direct de către angajații Direcțiilor Generale/Județene de Statistică și Institutul Național de

Statistică prin formulare statistice sau electronic, se va efectua conform procedurilor în vigoare, cu respectarea următoarelor reguli privind protecția datelor confidențiale:

1) personalul specializat cuprins în activitatea serviciilor statisticii oficiale care, potrivit statutului său legal, participă la acțiunile de culegere de date statistice individuale, este obligat să respecte cu strictețe principiul confidențialității. Aceeași obligație revine și persoanelor angajate temporar în activitatea de culegere sau de procesare a datelor și informațiilor statistice;

2) formularele de tipul **"raport statistic"** sau **"chestionar"** pe suport de hârtie sau electronic, care conțin date individuale referitoare la persoanele fizice, gospodării sau persoane juridice sunt considerate confidențiale.

3) caracterul **„Confidențial"** va fi menționat pe formularele tipărite prin care se culeg aceste date în cadrul cercetărilor statistice organizate de Institutul Național de Statistică; pe formular va fi înscrisă prevederea legală de garantare a utilizării datelor individuale numai în scopuri statistice și faptul că Institutul Național de Statistică asigură confidențialitatea acestora;

2.2 Recepționarea chestionarelor/formularelor statistice de către Direcțiile Regionale/Județene de Statistică și Institutul Național de Statistică

*Pentru primirea formularelor cu date statistice individuale se va crea la sediul Direcțiilor Regionale/Județene de Statistică și la sediul Institutului Național de Statistică un **spațiu special de acces al agenților economici. Acolo unde acest lucru nu este posibil se vor lua alte măsuri prin care să se asigure recepționarea în condițiile respectării confidențialității datelor**, în care aceștia vor preda chestionarele/formularele statistice expertului responsabil al cercetării/anchetei statistice, conform procedurilor în vigoare, prevăzute pentru recepționarea chestionarelor/formularelor statistice.*

Pentru informațiile în **format electronic**, transmise prin **poșta electronică**, se va crea infrastructura necesară preluării datelor, cu asigurarea procedurilor IT în vigoare, pentru:

- 1) autentificarea surselor de date externe (raportorii);
- 2) autentificarea direcțiilor teritoriale de statistică și criptarea datelor transmise de la/spre acestea;
- 3) autentificarea utilizatorilor interni în cadrul rețelelor locale;
- 4) autentificarea accesărilor utilizatorilor interni (de la Direcțiile Regionale/Județene de Statistică și Institutul Național de Statistică) la resursele confidențiale;
- 5) monitorizarea permanentă a accesărilor (de la Direcțiile Regionale/Județene de Statistică și Institutul Național de Statistică) la resursele confidențiale.

2.3 Prelucrarea datelor statistice individuale

Operațiunile de prelucrare a datelor statistice individuale de către Institutul Național de Statistică și unitățile sale subordonate, se realizează de personal instruit în respectarea confidențialității datelor statistice individuale, prin aplicații informatice care trebuie să aibă prevăzut accesul la acestea pe bază de "user name" și "parolă".

Indiferent de mediul de programare utilizat, pentru accesul la aplicațiile de introducere a datelor și la bazele de date, care conțin date individuale, trebuie proiectate aplicații informatice cu funcții prevăzute pentru identificarea și autentificarea operatorilor/utilizatorilor pe bază de parolă. Pentru identificarea operatorilor /utilizatorilor trebuie proiectate funcții pentru:

- a) verificarea identității;
- b) autentificarea utilizatorului(userului);
- c) actualizarea listei de identități;
- d) asigurarea confidențialității și a integrității acestei liste de către un administrator/supervisor al aplicației informatice.

Pentru controlul accesului, după stabilirea identității unui utilizator se vor utiliza funcții care să permită sau să interzică accesul restricționat la anumite resurse ale sistemului. Aceste funcții trebuie să includă:

- a) administrarea drepturilor și nivelurilor de acces;
- b) monitorizarea accesului la resurse.

2.4 Transmiterea datelor statistice individuale

Teletransmisia (transmisia electronică de date între Direcțiile Regionale/Județene de Statistică și Institutul National de Statistică și invers) se va face utilizând proceduri informatice specializate pentru:

- a) autentificarea obligatorie a ambelor părți, fiecare în funcție de cealaltă;
- b) autentificarea sub administrarea personalului propriu, folosind: parole și certificate electronice bazate pe chei simetrice sau smart-card-uri;
- c) criptarea bidirecțională obligatorie a mediului de transmisie;
- d) criptarea bazată pe chei simetrice a fișierelor transmise.

Se vor lua măsuri organizatorice și se vor elabora aplicații informatice care să elimine posibilitatea de a afla parolele sau de deturnare a traficului de către persoane neautorizate. Se vor amplasa în zone securizate, de protecție maximă, huburile și/sau routerele care transportă parole sau alte detalii sensibile. Se va evita administrarea de la distanță a serverelor și firewallurilor, oricare ar fi motivul.

2.5 Diseminarea datelor statistice individuale

În vederea prevenirii diseminării de date statistice confidențiale trebuie respectate definițiile și principiile enunțate la punctulul 1.2, și în principal următoarele trei reguli:

- a) nu vor fi diseminate decât date statistice agregate pentru trei sau mai multe persoane fizice sau juridice, dacă datele astfel obținute nu mai permit identificarea datelor individuale;
- b) nu pot fi diseminate date statistice individuale dacă persoana fizică sau juridică reprezintă peste 80% din totalul valoric sau cantitativ al tuturor unităților cercetate;
- c) nu pot fi diseminate date statistice individuale despre o persoană fizică sau juridică decât dacă aceasta își dă acordul scris în acest sens.

Datele statistice rezultate din prelucrarea datelor individuale confidențiale pot fi publicate și/sau diseminate numai în condițiile în care identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice sau juridice nu este posibilă.

Identificatorii unici: cod personal, cod fiscal, nume și adresă, localitate și alte informații, care nu pot fi depersonalizate (anonimizate), nu se vor include în fișiere de date individuale pentru utilizare publică.

2.5.1. Tehnici de anonimizare a datelor pentru asigurarea confidențialității

Tehnici posibile de anonimizare a datelor sunt:

- a) Reducerea nivelului de detaliere pentru anumite variabile;
- b) Recodificarea unor variabile continue (de ex. vârsta) în intervale de grupare mai largi;
- c) Suprimarea unor celule din tabel, cele sub marja de confidențialitate (1, 2) și suprimarea adițională a altor celule

adiacente pentru a asigura corectitudinea totalurilor și menținerea utilizabilității datelor.

Asemenea tehnici pot fi aplicate manual numai pentru tabele simple, cu un număr mic de rânduri/coloane și fără nivele de agregare, altfel există riscul de producere de erori.

Tehnica suprimării pentru tabelele foarte mari trebuie aplicată prin proceduri automatizate. Pe de altă parte, diversitatea agregărilor cât și a formatelor diferite ale fișierelor de ieșire (tipuri de fișiere) impune necesitatea realizării unor aplicații standardizate.

2.5.2 Accesul la microdatele statistice

Conform practicii europene la sediile institutelor de statistică din Statele Membre a Comunității Europene, pentru accesul la micro-date în scopuri de cercetare științifică există așa numitele “**safe center**”, - o cameră unde accesul este permis pe bază de cod de acces sau cu cartela magnetică – în care cercetătorul poate să acceseze pe calculator date individuale anonimizate și să realizeze analizele pe care le dorește.

Institutul Național de Statistică va trebui să asigure alocarea unei astfel de “cameră securizată” în care să fie permis accesul cercetătorilor, în scopuri științifice, la date individuale anonimizate. Se va interzice accesul persoanelor neautorizate în “camera securizată”.

În cazul în care, persoana interesată nu poate veni la sediul INS, furnizarea se poate face în baza unui “**Contract de furnizare de micro-date**”, prin care utilizatorul se obligă să păstreze confidențialitatea datelor statistice la care are acces și se obligă să distrugă datele statistice la care a avut acces după încheierea proiectului de cercetare.

Fișierele cu microdate cuprinzând informațiile individuale ale persoanelor fizice sau ale gospodăriilor cuprinse în cercetările statistice exhaustive (totale) - de tipul recensământului populației și locuințelor, al recensământului agricol - sau în cercetările statistice exhaustive și selective din domeniul social sau economic, nu vor cuprinde informațiile individuale privind adresa și numele, respectiv prenumele repondentului.

Totodată, la difuzarea unor fișiere de microdate către utilizatorii autorizați se va asigura și depersonalizarea informațiilor individuale din punct de vedere al localizării lor geografice. Astfel, pentru fișierele cu datele cercetărilor exhaustive, localizarea geografică a informațiilor trebuie realizată până la nivelul unei unități administrativ-teritoriale (municipiu, oraș, comună, iar pentru datele cercetărilor selective localizarea trebuie asigurată numai până la nivelul de regiune de dezvoltare (fără identificarea localizării centrelor de cercetare).

2.6 Stocarea și arhivarea datelor statistice

Operațiunile de stocare a datelor statistice confidențiale care au intrat în posesia Institutului Național de Statistică și a unităților sale subordonate, se realizează cu asigurarea tuturor măsurilor de protecție privind modul lor de arhivare sau stocare.

Aceste măsuri se referă la modul de arhivare a formularelor de tipul “raport statistic” sau “chestionar” pe suport din hârtie sau electronic,

la procesarea internă a datelor și organizarea stocării acestora, la respectarea regulilor interne de acces și la protecția împotriva accesului din exterior la datele confidențiale, stocarea și difuzarea rezultatelor – inclusiv cele privind siguranța și securitatea transmisiei de date.

Arhivarea formularelor cu date statistice individuale care constituie date confidențiale, termenele lor de păstrare, accesul la aceste formulare, precum și modalitățile de distrugere a acestora se va asigura în conformitate cu prevederile legale în vigoare și a **normelor de arhivare** specifice instituției, aprobate de către conducerea Institutului Național de Statistică.

Arhivarea datelor statistice stocate pe suport magnetic sau optic, frecvența arhivărilor, termenele de păstrare a arhivei electronice (magnetice sau optice) și a modalităților de asigurare a protecției datelor stocate împotriva degradării, distrugerii intenționate sau neintenționate sau modificării lor neautorizate se va face în conformitate cu regulile de protecție prevăzute de legislația în vigoare.

III. Măsuri de protecție a datelor statistice

Încăperile, camerele securizate, stațiile de lucru și terminalele trebuie frecvent controlate, aplicând măsuri de protejare împotriva accesului neautorizat, împotriva furtului sau a deteriorării, respectiv copierii neautorizate pe suporturi magnetici a datelor statistice.

Resursele de calculator ce trebuie protejate sunt:

1) resursele partajate critice (servere, unități de backup, firewalluri, routere, surse neîntreruptibile de curent (UPS) ce deserveșc pe precedentele). Acestea vor fi amplasate într-o camera separată, accesibilă doar personalului IT autorizat. Dacă sistemul de operare permite criptarea nativă a sistemului de fișiere, această facilitate va fi activată. Sursele neîntreruptibile de curent (UPS) nu vor putea fi comandate prin rețeaua de calculatoare din exteriorul camerei serverelor, împiedicând astfel închiderea neautorizată și distructivă a acestora.

2) stațiile de lucru - acestea vor fi accesate (deservite) de personalul propriu autorizat al Direcțiilor Regionale/Județene de Statistică și al direcțiilor de producție statistică din Institutul Național de Statistică, pentru introducerea, validarea, prelucrarea și diseminarea datelor statistice.

În cazul în care, anumite stații de lucru sunt destinate accesului la bazele de date de diseminare pentru uz public sau unui personal extern autorizat, definite ca activități de diseminare a datelor statistice, stațiile de lucru vor fi amplasate în spațiul amenajat pentru sala de consultare și diseminare, sau într-un sector separat special amenajat, respectându-se:

- a) măsurile suplimentare de securitate a datelor statistice și limitare a accesului la acestea, fiind dezactivate unitățile de floppy-disc, USB, CD-writer sau alt dispozitiv de ieșire pentru a împiedica copierea datelor statistice;
- b) monitorizarea accesărilor.

Sistemele de operare cu proceduri native de criptare și jurnalizare (evidența zilnică a accesărilor pe fiecare utilizator) sunt amplasate pe:

- a) **server-e** → se va opta pentru o schemă de securitate maximală: permisiuni ale utilizării minimale și numai pe acele directoare/fișiere necesare aplicației informatice, parole definite, certificate electronice sau smart-card-uri.

Dacă modelul aplicației informatice este „client-server” (exemplu: Oracle) sau multi-tier, nu este necesar accesul stațiilor de lucru la sistemul de fișiere al serverelor. Dacă sistemul de operare permite evidența zilnică a accesului, aceasta va fi activată.

Dacă aplicația este tranzacțională (exemplu : server Oracle), se va opta pentru activarea arhivării tranzacțiilor.

Dacă sistemul de operare permite criptarea nativă, acesta va fi activat. Se vor efectua salvări de siguranță ale datelor statistice, sau salvări ale imaginilor discurilor serverului. Este preferabil ca aceste salvări (backup) să fie automatizate și în formă criptată.

- b) stații de lucru** → dacă sistemul de operare este multi-user (exemplu: Windows NT, Windows2000, WindowsXP, Unix, Linux), se va utiliza o parolă de utilizator (user) cu drepturi minimale, dar suficiente – în nici un caz o parolă de utilizator (user) cu drepturi de administrare.

În ceea ce privește **controlul accesului**, trebuie asigurate măsurile care să permită verificarea accesului, respectiv monitorizarea activităților legate de folosirea datelor confidențiale. Se vor lua măsurile necesare pentru ca stațiile de lucru dedicate introducerii de date statistice, a serverelor centrale ce stochează date statistice individuale să fie protejate electronic printr-un modul de control al accesului.

IV. Obligațiile personalului și sancțiuni privind încălcarea regulilor de păstrare a confidențialității datelor statistice

Personalul cuprins în activitatea serviciilor de statistică oficială, care, potrivit statutului său legal, operează cu date statistice confidențiale este obligat să respecte legislația în domeniu, enunțată la capitolul I și implicit prezentele norme. Această obligație revine și pentru persoanele antrenate temporar în activitatea de prelucrare a datelor și informațiilor statistice și se extinde și după încetarea activității personalului statistic.

Pe baza prezentelor norme, la angajare și ori de câte ori se impune, personalul compartimentului de resurse umane va efectua un instructaj al salariaților serviciilor de statistică oficială, care prin natura atribuțiilor de serviciu ce le revin, au acces la date confidențiale pentru a-și putea îndeplini sarcinile de serviciu. Efectuarea instructajului precum și faptul că salariatul se obligă să respecte regimul confidențialității datelor se consemnează în **Angajamentul de confidentialitate**, scris și semnat de salariat, document ce face parte din dosarul personal al acestuia.

Încălcarea prezentelor norme poate atrage răspunderea contravențională, disciplinară, civilă sau penală, după caz.

Răspunderea contravențională intervine în următoarele cazuri:

- a) prelucrarea datelor cu caracter personal de către Institutul Național de Statistică sau de către persoana împuternicită de acesta, cu încălcarea prevederilor art. 4-10 din Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, sau cu nerespectarea drepturilor prevăzute de art. 12 – 15 sau art. 17 din aceeași lege. Aceste fapte constituie contravenție dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât să constituie infracțiune și se sancționează cu amendă de la **1.000 RON la 25.000 RON**;
- b) neîndeplinirea obligațiilor privind aplicarea măsurilor de securitate și păstrare a confidențialității prelucrărilor, prevăzute la art. 19 și 20 din Legea nr. 677/2001; fapta constituie contravenție dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât să constituie infracțiune și se sancționează cu amendă de la **1.500 RON la 50.000 RON**;
- c) nerespectarea de către personalul serviciilor de statistică oficială a dispozițiilor legale cu privire la păstrarea caracterului confidențial al datelor și informațiilor statistice individuale, în conformitate cu principiul confidențialității și cu prevederile cuprinse în capitolul IV din

O.G. nr. 9/1992, republicată, cu modificările și completările ulterioare; sancțiunea în acest caz este amenda de la **1.000 RON la 5.000 RON**.

În cazul contravențiilor prevăzute la lit. a) și b), constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se efectuează de către autoritatea de supraveghere, care poate delega aceste atribuții unor persoane recrutate din personalul său, precum și de reprezentanții împuterniciți ai organelor cu atribuții de supraveghere și control, abilitate potrivit legii. Împotriva proceselor-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prevăzute la lit. a) și b) se poate face plângere la secțiile de contencios administrativ ale tribunalelor.

În cazul contravenției prevăzute la lit. c), constatarea acesteia și aplicarea sancțiunilor se fac de către personalul serviciilor de statistică oficială anume împuternicit pentru aceasta prin Ordinul președintelui INS nr. 954/2005 .

Răspunderea disciplinară a funcționarilor publici intervine în cazul nerespectării confidențialității lucrărilor ce au acest caracter, precum și în cazul săvârșirii altor abateri disciplinare ce au legătură cu păstrarea confidențialității datelor statistice. Sancțiunile aplicabile sunt cele prevăzute de art. 65 alin. (3) din Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările ulterioare.

Procedura aplicării sancțiunii disciplinare în cazul funcționarilor publici este cea prevăzută în Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările ulterioare și în H.G. nr. 1210/2003 privind organizarea și funcționarea comisiilor de disciplină din cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Răspunderea disciplinară a persoanelor încadrate cu contract individual de muncă intervine în condițiile dreptului comun în materie.

Răspunderea civilă a salariaților din cadrul Institutului Național de Statistică intervine în condițiile art. 72 și 73 din Legea nr. 188/1999, republicată, cu modificările ulterioare, privind Statutul funcționarilor publici sau în condițiile dreptului comun în materie, după caz.

Răspunderea pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile de serviciu se va angaja în conformitate cu prevederile legii penale.